

NOTAT

11. september 2020

Status for Danmarks implementering af EU's indre markedslovgivning (jan. – dec. 2019)

Resumé

Europa-Kommissionen offentliggør årligt en resultattavle for implementering af regler i det indre marked (*Single Market Scoreboard*). Ifølge Kommissionen er Letland, Cypern, Danmark, Estland, Finland og Slovakiet de lande, der samlet set klarer sig bedst på den seneste resultattavle. Danmark er dermed blandt de seks bedst præsterende lande, og går fra en placering på EU-gennemsnittet på sidste års resultattavle til at ligge over gennemsnittet i 2019.

- Medlemsstaternes implementeringsunderskud er i 2019 forbedret. Til gengæld er overensstemmelsesunderskuddet steget.
- To direktiver er i 2019 ikke implementeret rettidigt i dansk lovgivning. Det er et fald fra 0,7 pct. til 0,2 pct. i forhold til 2018, og implementeringsunderskuddet ligger nu under EU-gennemsnittet på 0,6 pct. Danmarks implementeringsunderskud er også under Det Europæiske Råds målsætning på 1 pct.
- 12 direktiver er i 2019 ikke vurderet korrekt implementeret i dansk lovgivning, hvilket er en stigning i forhold til 2018 på 5 procentpoint. Danmark er gået fra i 2017 at møde Kommissionens foreslåede målsætning om overensstemmelsesunderskud på maksimalt 0,5 pct. til at ligge på 1,2 pct., hvilket dog stadig er på EU-gennemsnittet (1,2 pct.).
- Der er i alt 21 verserende traktatkrænkelssager imod Danmark, hvor Kommissionen vurderer, at indre markedslovgivning ikke er korrekt implementeret eller forkert anvendt. Siden 2018 er der blevet lukket fem sager og åbnet otte nye sager. EU-gennemsnittet er på 29 verserende traktatkrænkelssager pr. medlemsland, og Danmark er blandt de ti medlemslande med det laveste antal sager.

1. Indledning

EU's indre marked er afhængigt af, at medlemslandene implementerer og håndhæver de fælles regler rettidigt og korrekt. Når ét eller flere lande ikke lever op til deres forpligtelser, skader det borgere og virksomheder på tværs af EU, fordi der så gælder forskellige regler, hvor de burde være ens. For at undgå en situation med et ufuldstændigt indre marked er der behov for en effektiv styring af det indre marked både fra medlemslandenes og Europa-Kommissionens side. Derfor står en rettidig og korrekt implementering af indre markedslovgivning i medlemslandene højt på Kommissionens dagsorden.

Siden 1997 har Kommissionen årligt offentliggjort en resultattavle – det såkaldte *Single Market Scoreboard* – over medlemslandenes implementering af EU's indre markedslovgivning. På resultattavlen sætter Kommissionen fokus på medlemslandenes præstationer i forhold til rettidig og korrekt implementering. Den seneste resultattavle blev offentliggjort den 3. juli 2020 og dækker hele 2019. *Single Market Scoreboard 2020* er tilgængelig på Kommissionens hjemmeside, hvor der findes en række statistikker om landenes implementering i et interaktivt format.¹ Ifølge Kommissionen er Letland, Cypern, Danmark, Estland, Finland og Slovakiet de lande, der samlet set klarer sig bedst på resultattavlen for 2019, hvilket betyder, at Danmark igen bliver fremhævet, efter ikke at have ligget i toppen af resultattavlen i 2018.² Det skyldes fremgang i Danmarks præstation på flere parametre, hvilket sammenlagt betyder, at Danmark igen præsterer over EU-gennemsnittet.

Folketinget blev den 26. august 2019 orienteret om Danmarks placering på resultattavlen for 2018.

2. Det totale EU-implementeringsunderskud i perioden 2000-2019

4 pct. af direktiverne vedrørende EU's indre marked mangler stadig at blive implementeret i ét eller flere medlemslande.

Direktiver skal implementeres i national lovgivning inden for en bestemt tidsfrist, som er nærmere specificeret i de enkelte direktiver. *Implementeringsunderskuddet* omfatter den andel af direktiver vedrørende det indre marked, som ikke er blevet implementeret inden for den fastlagte tidsfrist. Resultattavlen viser, at 4 pct. af samtlige af EU's direktiver vedrørende det indre marked, svarende til 43 direktiver, fortsat ikke er implementeret i ét

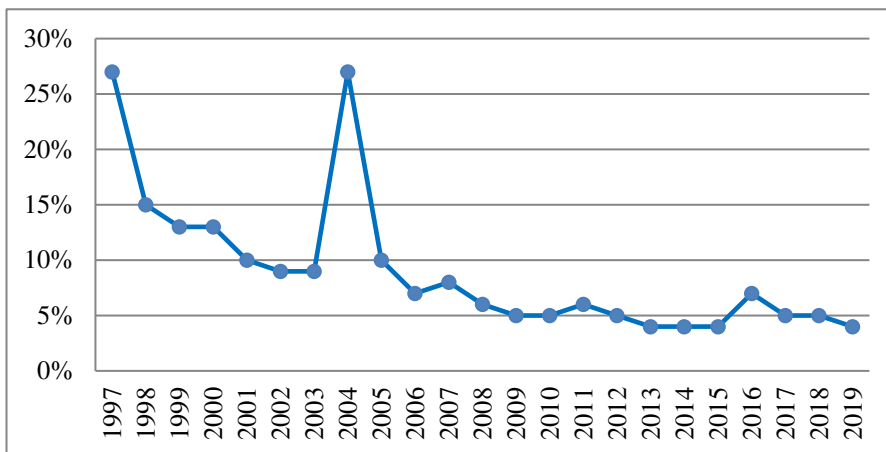
¹ https://ec.europa.eu/internal_market/scoreboard/index_en.htm

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1243

eller flere medlemslande. Implementeringsunderskuddet er det laveste i tre år, efter en stigning til 7 pct. i 2016. Figur 1 viser, at andelen af direktiver, der ikke er implementeret i ét eller flere medlemslande, er tilbage på de forrige års niveauer efter stigningen i 2016.

Det er især i forhold til direktiver målrettet miljø, hvidvask og transport, at den nationale implementering er mangelfuld.

Figur 1: Andel af direktiver for EU's indre marked, som ikke er implementeret i ét eller flere medlemslande i perioden 1997-2019

Kilde: Kommissionens Single Market Scoreboard 2020 over implementering. Tal fra november 1997 er EU-15, fra november 2004 EU-25, fra maj 2007 EU-27 og fra juli 2013 EU-28.

3. Rettidig implementering af indre markedsdirektiver

Danmark mangler at implementere to direktiver vedrørende det indre marked, jf. bilag 1, svarende til en andel på 0,2 pct. Danmark ligger hermed under Det Europæiske Råds målsætning på 1 pct., og når Kommissionens foreslåede mål om, at implementeringsunderskuddet maksimalt må være 0,5 pct.

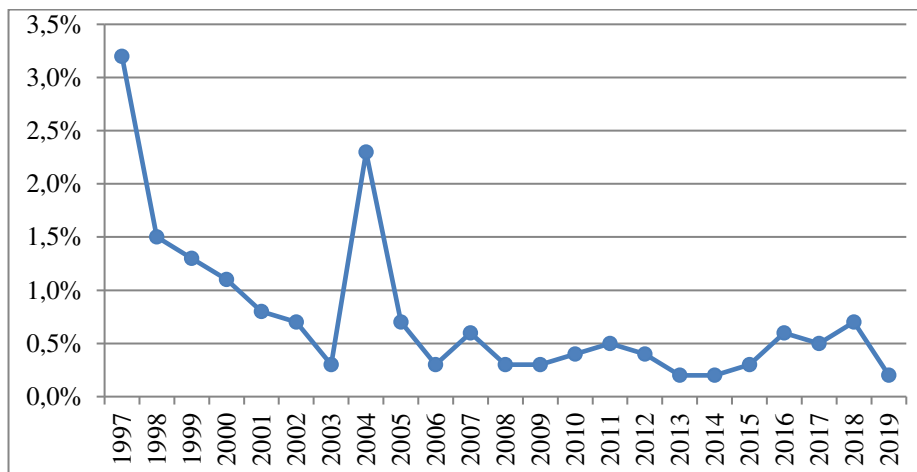
Kommissionen har en målsætning om, at EU-landenes gennemsnitlige implementeringsunderskud skal være på maksimalt 0,5 pct. af det samlede antal af direktiver vedrørende det indre marked. Målsætningen er alene Kommissionens, og medlemslandene har således ikke formelt bekræftet denne. Det Europæiske Råds målsætning ligger på 1 pct.

Når et medlemsland har implementeret et direktiv i national lovgivning, skal dette notificeres til Kommissionen. For at bestemme implementeringsunderskuddet tager Kommissionen udgangspunkt i det antal direktiver, et medlemsland ikke har notificeret inden for den fastsatte tidsfrist.

Ifølge resultattavlen manglede Danmark at implementere to direktiver inden for den fastlagte tidsfrist i 2019, hvilket svarer til et implementeringsunderskud på 0,2 pct. Det er et fald på 0,5 procentpoint fra 2018, jf. figur 2. Det placerer Danmark i en gruppe på 19 lande, der har mindsket sit implementeringsunderskud det seneste år, mens seks lande har øget sit implementeringsunderskud. Danmarks implementeringsunderskud ligger derudover under EU-gennemsnittet. For Danmarks vedkommende bemærker Kommissionen, at Danmark med sin score har det næstbedste resultat kun overgået af Finland.

Figur 2 viser, at Danmarks implementeringsunderskud med undtagelse af i 2016 og 2018 har ligget på eller under 0,5 pct. siden november 2008.

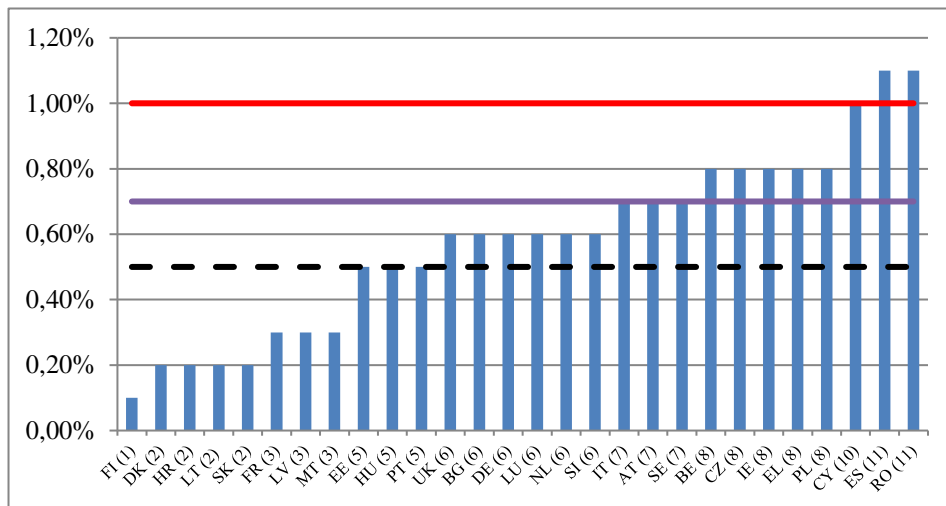
Figur 2: Andel direktiver, som Danmark ikke har implementeret rettidigt fra 1997-2018

Kilde: Kommissionens Single Market Scoreboard 2020 for Danmark. Tal fra november 1997 er EU-15, fra november 2004 EU-25, fra maj 2007 EU-27 og fra juli 2013 EU-28.

Figur 3 viser, at Danmark befinder sig i en gruppe af 26 lande, der når Rådets mål om et implementeringsunderskud på 1 pct. Gruppen af lande, der overholder Rådets målsætning om implementeringsunderskud, er vokset fra 21 til 26 lande siden sidste års resultattavle. Generelt har der været en positiv udvikling i implementeringen, og det højeste implementeringsunderskud for resultattavlen for 2019 er 1,1 pct. mod 3,4 pct. i 2016 og 1,7 pct. i 2017 og 1,5 pct. i 2018.

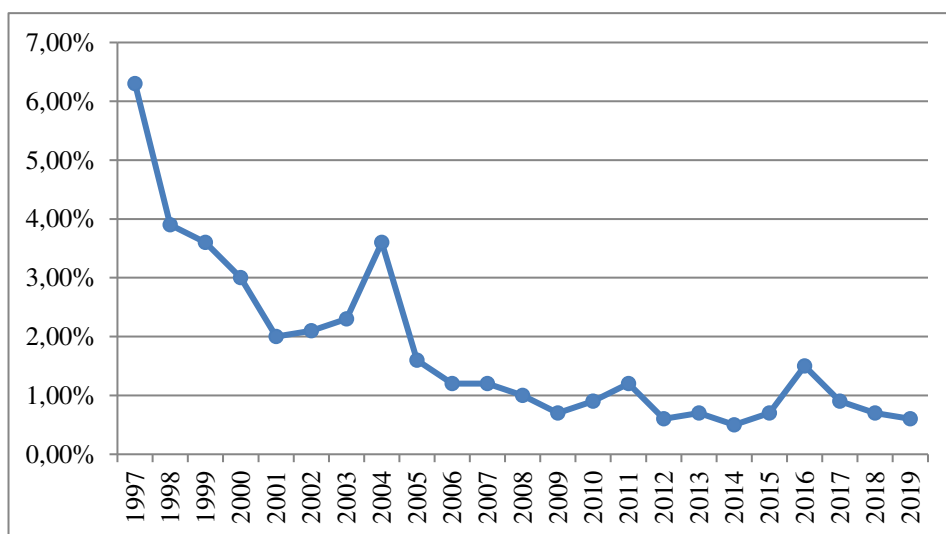
Figur 3: Andel direktiver som ikke er implementeret rettidigt pr. 30. november 2018 fordelt på EU's medlemslande (antal direktiver i parentes)

Note: Den blå linje illustrerer Det Europæiske Råds mål på 1,0 pct., den røde linje illustrerer EU-gennemsnittet mens den grønne linje illustrerer Kommissionens foreslåede mål på 0,5 pct. Kilde: Kommissionens Single Market Scoreboard 2020 over implementering.

Figur 4 illustrerer det gennemsnitlige implementeringsunderskud i EU siden 1997. Der fremgår heraf, at medlemsstaternes gennemsnitlige implementeringsunderskud er på 0,6 pct. i 2019, og dermed holder sig under Det Europæiske Råds mål på 1 pct., efter det steg i 2016. Det skete efter stigningen i antallet af direktiver, der skulle implementeres i 2016, hvilket medførte, at EU's gennemsnitlige implementeringsunderskud blev fordoblet fra 0,7 pct. i december 2015 til 1,5 pct. i december 2016.

Figur 4: EU's gennemsnitlige implementeringsunderskud i perioden 1997-2018

Kilde: Kommissionens Single Market Scoreboard 2019 over implementering. Tal fra november 1997 er EU-15, fra november 2004 EU-25, fra maj 2007 EU-27 og fra juli 2013 EU-28.

Den tidsmæssige forsinkelse for implementeringen af indre markedsdirektiver i Danmark er i gennemsnit 32,2 måneder ifølge resultattavlen for 2019. Dette er en stigning på 23,1 måneder i forhold til seneste måling, hvor Danmarks forsinkelse for implementeringen var 9,1 måneder. Forsinkelsen overstiger EU-gennemsnittet, der er 11,5 måneder. Det skyldes, at et af de to udestående direktiver i Danmark har været forfaldent i over to år, hvilket bidrager væsentligt til den gennemsnitlige forsinkelse. Kommissionen bemærker dog, at Danmark har markant mindsket implementeringsunderskuddet, hvorfor dette ene direktiv trækker det danske gennemsnit så meget op jf. bilag 1.

4. Korrekt implementering af indre markedsdirektiver

Danmark har 12 direktiver, der ikke er vurderet korrekt implementeret, jf. bilag 2, svarende til et overensstemmelsesunderskud på 1,2 pct. Det er en stigning fra 0,7 pct. (7 direktiver) på resultattavlen for 2018. Danmark opfylder således ikke Kommissionens foreslåede målsætning om overensstemmelsesunderskud på maksimalt 0,5 pct. Stigningen går dog igen for de fleste EU-lande, og det gennemsnitlige overensstemmelsesunderskud for hele EU steg fra 0,8 pct. i 2018 til 1,2 pct. i 2019, dermed en stigning fra 8 til 12 sager.

Kommissionen måler ikke kun implementeringsunderskuddet, men vurderer også indholdet af de implementerede direktiver. Det betyder, at resultattavlen måler antallet af direktiver vedrørende det indre marked, hvor Kommissionen har påbegyndt en traktatkrænkelssag som følge af, at national lovgivning eller administrativ praksis vurderes at være i modstrid med EU-reglerne. Her er der tale om et *overensstemmelsesunderskud*.

Overensstemmelsesunderskuddet udtrykker den procentdel af direktiver, som Kommissionen finder, ikke er gennemført korrekt, og hvor der er åbnet traktatkrænkelssager mod det pågældende medlemsland.³ Det er i sidste ende dog kun Den Europæiske Unions Domstol, der kan træffe afgørelse om et lands manglende overensstemmelse, hvilket man skal være opmærksom på, når man analyserer overensstemmelsesunderskuddet. Kommissionen arbejder med en målsætning for ukorrekt gennemførelse af indre markedsdirektiver i medlemslandene på maksimalt 0,5 pct. af alle indre markedsdirektiver.

Ifølge resultattavlen for 2019 steg overensstemmelsesunderskuddet for næsten alle EU-lande og er nu på det højeste niveau, det nogensinde har været. Hvor Kommissionen åbnede 89 nye sager i 2018, steg antallet til 161 nye

³ Procentdelen baseres alene på antallet af konkrete direktiver og ikke på antallet af sager pr. direktiv, dvs. selv om der er åbnet flere sager i henhold til et direktiv, tælles direktivet kun én gang.

sager i 2019. Det er en stigning på 81pct., som Kommissionen forklarer med deres nye politik ift. anvendelse af EU Pilot-ordningen⁴. EU-gennemsnittet er således steget fra 0,8 pct. i 2018 til 1,2 pct. i 2019. For Danmarks vedkommende er der sket en stigning fra 0,7 pct. til 1,2 pct. siden sidste års resultattavle, hvilket altså er på EU-gennemsnittet.

5. Traktatkrænkelssager

Danmark havde i alt 21 verserende traktatkrænkelssager i relation til lovgivningen vedrørende det indre marked pr. 1. december 2019. Det gennemsnitlige antal verserende traktatkrænkelssager for EU's medlemslande er 29 sager.

Det samlede antal verserende traktatkrænkelssager er steget fra 692 til 800 siden sidste års resultattavle. Danmark tilhører en gruppe af 24 medlemslande, hvis præstation er blevet dårligere siden sidste år.

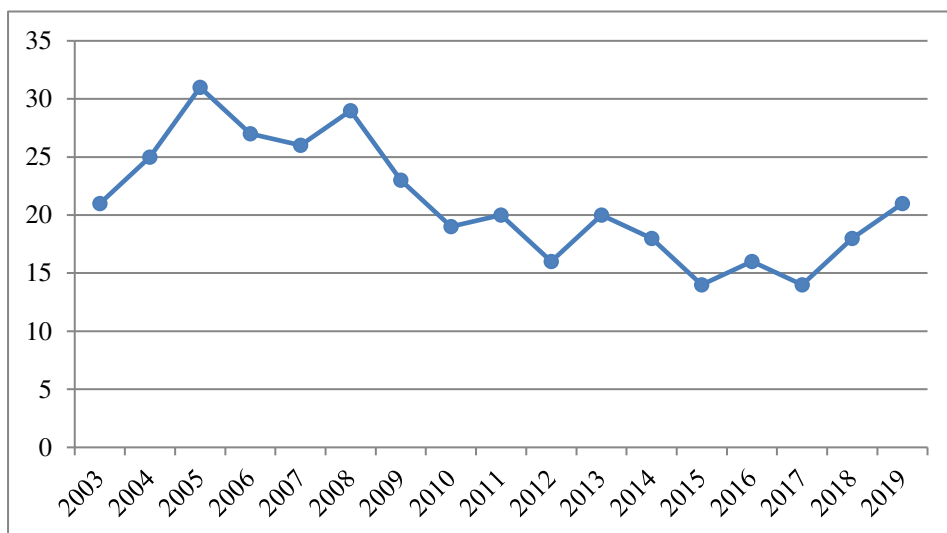
Traktatkrænkelssager bliver indledt i de tilfælde, hvor Kommissionen vurderer, at et medlemsland ikke opfylder sine forpligtelser i medfør af Traktaten. Det kan være i tilfælde af, at et direktiv ikke er implementeret til tiden, at direktivet ifølge Kommissionen ikke er implementeret korrekt eller ved forkert eller utilstrækkelig håndhævelse af reglerne.

Med hensyn til indre markedslovgivning havde Danmark i alt 21 verserende traktatkrænkelssager pr. 1. december 2019. Det er tre sager mere end i 2018, idet fem sager er blevet afsluttet og otte nye åbnet. EU-gennemsnittet er på 29 traktatkrænkelssager pr. medlemsland, hvilket er en stigning fra 25 for 2018.

Af figur 5 fremgår antallet af traktatkrænkelssager mod Danmark siden 2003.

⁴ EU Pilot-ordningen anvendes ikke længere konsekvent, med begrundelsen, at overtrædelser af EU-retten skal behandles hurtigt, og ikke tilføjes langvarige trin

Figur 5: Antal traktatkrænkelssager i Danmark fra 2003-2019

Kilde: Kommissionens Single Market Scoreboard 2019 for Danmark. Tal fra november 2003 er EU-15, fra november 2004 EU-25, fra maj 2007 EU-27 og fra juli 2013 EU-28.

Resultattavlen viser desuden, at det samlede antal verserende traktatkrænkelssager med relation til det indre marked er steget fra 692 i december 2018 til 800 i december 2019. Danmark tilhører en gruppe af i alt 24 medlemslande, for hvilke antallet af traktatkrænkelssager er steget det sidste år, mens kun to medlemslande oplevet et fald i deres antal i 2019.

Desuden fremgår det af resultattavlen, at ikke et eneste medlemsland sammenlagt modtager vurderingen ”over middel” i forhold til traktatkrænkelssager i 2019. Det fremgår derudover, at Danmark stadig er blandt de ti medlemslande med det laveste antal sager.

Ses der på medlemslandenes håndtering af traktatkrænkelssager, varer sagsbehandlingen for en traktatkrænkelssag i gennemsnit 34,8 måneder – det vil sige fra det tidspunkt, hvor Kommissionen fremsender en formel åbningsskrivelse til et medlemsland, til det tidspunkt hvor sagen afsluttes. For Danmark er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de 21 sager, der endnu ikke er indbragt for EU-Domstolen, 24,9 måneder, hvilket er et lille fald på 0,3 måneder siden sidste år. Danmark er blandt de fem lande med den korteste sagsbehandlingstid. Danmarks gennemsnitlige sagsbehandlingstid er således væsentligt bedre end EU-gennemsnittet.

I forhold til efterlevelsestiden af afgørelser fra Domstolen (f.eks. ændring af den pågældende lovgivning) for sager, der er lukket i de seneste 5 år, er den gennemsnitlige tid 15,8 måneder for Danmark. Det er en lille stigning på 1,7 måneder i forhold til sidste års resultat på 14,1 måneder, hvilket

skyldes, at en sag med kort efterlevelsestid, der tidligere har trukket gennemsnittet ned, nu er over 5 år gammel, og derfor ikke indgår i statistikken. Danmark ligger stadig under både medlemsstaters tidsfrist for efterlevelse på 18 måneder og EU-gennemsnittet på 29,5 måneder. Danmark har den fjerdekorteste efterlevelsestid blandt de 25 lande, der de sidste 5 år har overholdt Domstolens afgørelser.

Bilag 1: Liste over direktiver vedrørende det indre marked, Danmark ikke har implementeret inden for den fastlagte tidsramme (*implementeringsunderskud*)

- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/34/EU af 21. november 2012 om oprettelse af et **fælles europæisk jernbaneområde**
- Rådets direktiv (EU) 2016/1164 af 12. juli 2016 om regler til **bekæmpelse af metoder til skatteundgåelse**, der direkte indvirker på det indre markeds funktion

Bilag 2: Liste over direktiver vedrørende det indre marked, Danmark vurderes ikke at have implementeret korrekt (*overensstemmelsesunderskud*)

- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om **miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader**
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om **virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked** og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om **anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer**
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om **tjenesteydelser i det indre marked**
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/63/EU af 22. september 2010 om **beskyttelse af dyr, der anvendes til videnskabelige formål**
- Rådets direktiv 2011/70/Euratom af 19. juli 2011 om fastsættelse af en **fællesskabsramme for ansvarlig og sikker håndtering af brugt nuklear brændsel og radioaktivt affald**
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om **forbrugerrettigheder**, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse **offentlige og private projekters indvirkning på miljøet EØS-relevant tekst**
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om **energieffektivitet**, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/55/EU af 20. november 2013 om **ændring af direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer og forordning (EU) nr. 1024/2012 om det administrative samarbejde ved hjælp af informationssystemet for det indre marked (»IMI-forordningen«)**

- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om **offentlige udbud** og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse **offentlige og private projekters indvirkning på miljøet**